

BANDOENG

den dat', schreef hij in zijn naoorlogs verslag, 'als bijzonder hatelijk aan. Velen waren daar bezig van de Nederlandse vlaggetjes een rood-wit vlaggetje voor hun fiets te maken'¹ – rood en wit waren de kleuren die, sinds vele jaren al, gepropageerd waren door alle groeperingen die voor een onafhankelijk Indonesië waren opgekomen; het waren ook de kleuren van de Japanse vlag: een rode bol op een wit veld. En toen de Japanners Bandoeng binnentrokken, zagen de Nederlanders er vele inheemsen langs de Postweg en elders staan, juichend en met kleine Japanse vlaggen zwaaiend.

In Batavia, dat vier dagen eerder door de Japanners was bezet, werden op die 9de maart de al eerder aangevangen, onderlinge beraadslagingen van leidende figuren uit de door het Nederlandse gouvernement toegelaten Indonesische groeperingen voortgezet en op 12 maart (de dag waarop de bevelhebbers van de bezuiden Bandoeng en elders op Java aanwezige Britse, Australische en Amerikaanse militairen zich onvoorwaardelijk overgaven) publiceerde het Batavia'se dagblad van een van die groeperingen een eerste lijst met de namen van Indonesiërs die een nationaal kabinet konden vormen; om de Japanners niet voor het hoofd te stoten had men opengelaten wie als minister-president zou optreden.

Men werd bij dit alles kennelijk gedragen door de overtuiging dat het einde van het Nederlands bewind gekomen was – voorgoed.

¹ L. R. Oldeman: 'Verslag Japanse tijd', p. 17 (IC, 81 206 A).